בס"ד

יום א', ז' במנחם אב תשנ"ז (10 באוגוסט)

"עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם,
יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם"

אבא קובנר, 1978

היום הוא יום פטירתו של דון יוסף מנדס (נשיא),
ראש קהילה אנוסי ספרד בתורכיה. למן עלייתו ארצה,
ומחולל תנועת להקמת (תירוש) ה"שוב ליהודי בטבריה",
בשנת 5339 (1579).

"... בטבריה התקיים "ישוב כפרי" של ג'אים בתחילת
המאה ה-16 למנ"ס. בשנת ה-סד של המאה קיבלה דונה מרגוסיה
נשיא, דודתו של דון יוסף, את שיטת "שובה ליהודי" של הערי.
ביון 1580 בקשה דונה מרגוסיה מן הסולטאן פרמאן שיתן לה את
זכות ההכרה על טבריה והתחייבה להעלות כתמורה סך שלים את
דמי ההכרה פי סו.
... הסולטאן נענה אל מועצת פקידי והורה על שלום יהודיו שלים
מהחולף יפריעו סביבה כל וישתקעו [בה] אל ימנע [אותם] איש
[ממשלתם]". ... הסולטאן הקדיש סכום כסף לבנין חומת-העיר,
והחלט על ימי שוק קבועים, והפקידת מ'-ממשלות לטבריה נעשתה
על חשבונה של דונה מרגוסיה.
נציר פרופ'ציקאני ממובלו פורטוגאלי סיפר בספר מסעותיו:
"כאשר עצבנו את ירושלים, שמעתי מכמה יהודים פורטוגאלים
בצפר אישה פורטוגאלית שנמצאה ממלכות כל ברכוש אדול, שהעניק
לה כוח והשפעה רבה ופיקסם את שמה במדינות אלה. וכיצד
קנתה את העיר טבריה מן הגורכי האדול בסכום כסף אדול ובתשלום
עם קבוע של אלף קרוזדים לשנה. וכי בקיץ הבא היא תבנה
מקומם טקסטיל-ופונים עם כל משפחתה ועזור בטבריה, ועמה כל
היהודים שרוצים לבוא אתריה. תכניות אלה הביאו שמחה רבה לכל
היהודים היושבים בארץ ישכיל משום שהם האמינו שקם
ניתן "שבותם שם, ת"ב לבוא המשיח!"
ואכן, בעיני בני הדור התחדף תקוות משיחיות התפרשה
מחדש טבריה בידי דונה מרגוסיה כפעמי אחותה ודון יוסף
רב ההשפעה בקושטה, הצייר כי מלך היהודים" שקימנם טבריה
מפעלו, אינו אלא ראשית כינונה של מדינת עם ה' בארץ ישכיל.
[מהאנציקלופדיה על ההיסטוריה של ארץ ישכיל]

יום נעים!